

Dokument s plenarne sjednice

A9-0406/2023

6.12.2023

IZVJEŠĆE

o provedbi Uredbe o zajedničkoj organizaciji tržišta (ZOT) u ribarstvu i
akvakulturi – Uredba (EU) 1379/2013
(2023/2049(INI))

Odbor za ribarstvo

Izvjestiteljica: Izaskun Bilbao Barandica

SADRŽAJ

	Stranica
OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA ...	3
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA ZA MIŠLJENJE PRIMILA INFORMACIJE.....	14
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	15
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	16

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA

U skladu s člankom 48. Uredbe br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture navodi se da Komisija do 31. prosinca 2022. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o rezultatima primjene Uredbe.

Komisija je ovo izvješće donijela 21. veljače 2023., a odbor PECH odlučio je izraditi izvješće o provedbi navedene Uredbe.

Postojeća Uredba o ZOT-u donesena je 2013. u okviru istog paketa revizije Uredbe o ZRP-u. Revizijom iz 2013. uvedene su neke temeljne promjene u pogledu funkcioniranja zajedničke organizacije tržišta za proizvode ribarstva i akvakulture. Posebno je ojačana uloga organizacije proizvođača u upravljanju tržištem, dok je nekoliko mjera tržišne intervencije ukinuto, kao što su mjere za trajno povlačenje proizvoda ribarstva za prehranu ljudi ili njihovo uništavanje. Organizacije proizvođača također imaju važnu ulogu u pogledu pravila tržišnog natjecanja jer bi samo organizacije proizvođača priznate u okviru Uredbe o ZOT-u mogle odstupiti od pravila o tržišnom natjecanju te imati pristup posebnim fondovima EU-a namijenjenima njihovim aktivnostima upravljanja tržištem.

Uredba o ZOT-u sastavan je i važan dio mreže pravila koja zajedno čine pravila zajedničke ribarstvene politike, a posebno je važna za osiguravanje dobrog upravljanja tržištem proizvoda ribarstva i akvakulture i njegovo dobro funkcioniranje. Znatno pridonosi osiguravanju konkurentnosti, stabilnosti tržišta, transparentnosti i osiguravanju raznolike opskrbe potrošača prehrambenim proizvodima akvakulture.

Stajalište izvjestiteljice

Izvjestiteljica pozdravlja napredak postignut u provedbi pravila o ZOT-u, ali smatra da je potrebno uložiti više napora kako bi se osiguralo dobro informiranje potrošača, poboljšalo označavanje i transparentnost tržišta te povećala sljedivost proizvoda ribarstva i akvakulture.

Izvjestiteljica je istaknula nekoliko izvješća, povrh izvješća Komisije o provedbi pravila o ZOT-u, u kojima se navodi da ne postoji usklađena primjena pravila. Stoga izvjestiteljica smatra da Komisija i države članice trebaju uložiti više napora kako bi se postigla bolja i usklađenija provedba Uredbe o ZOT-u. Usklađenija provedba važna je kako bi se zajamčilo povjerenje potrošača u prehrambene proizvode akvakulture koji se stavljaju na jedinstveno tržište i osigurali jednaki uvjeti za ribare i uzgajivače u akvakulturi iz EU-a.

Izvjestiteljica pozdravlja namjeru da se predstavi prijedlog okvirnog zakonodavstva o održivim prehrambenim sustavima s ciljem pružanja dodatne transparentnosti i informiranja potrošača. Treba osigurati da se takvim okvirnim zakonodavstvom ne stvara dodatno administrativno opterećenje i da je ono usklađeno s uvjetom održivosti utvrđenim u drugim zakonodavnim aktima EU-a.

Izvjestiteljica pozdravlja ishod pregovora o reviziji Uredbe o kontroli ribarstva, posebno pravila čiji je cilj jačanje odredaba o sljedivosti za sve proizvode ribarstva i akvakulture. To će biti važan dio u osiguravanju informacija o sljedivosti za europske potrošače te je u tom

pogledu potrebno da Komisija predloži daljnje mjere kako bi se osiguralo da te informacije dopru do krajnjeg potrošača na jednostavan i pristupačan način.

Europski tržišni opservatorij za ribarstvo i akvakulturu (EUMOFA) alat je za istraživanje tržišta u sektoru ribarstva i akvakulture Europske unije, koji je razvila Europska komisija. Svrha mu je povećati transparentnost i učinkovitost tržišta, analizirati dinamiku tržišta EU-a te podupirati poslovne odluke i donošenje politika. EUMOFA omogućuje izravno praćenje obujma, vrijednosti i cijena proizvoda ribarstva i akvakulture, od prve prodaje do faze maloprodaje, uključujući uvoz i izvoz. Podaci se prikupljaju od zemalja EU-a, Islanda, Norveške, Ujedinjene Kraljevine i institucija EU-a te se svakodnevno ažuriraju.

Izvjestiteljica smatra da bi države članice trebale dodatno iskoristiti taj alat kako bi se dodatno poboljšali podaci koji se prikupljaju u okviru instrumenta jer bi se taj alat mogao dodatno upotrebljavati za analizu tržišta, posebno u slučaju drastičnih promjena, kao što je to bio slučaj tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19, kako bi se aktivirali krizni alati i mogućnosti za stabilizaciju tržišta.

EU je zauzeo čvrst stav protiv ribolova NNN i potrebno je daljnje djelovanje kako bi se u tom pogledu ostvario daljnji napredak. U tom je radu na suzbijanju nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (NNN) izrazito važno poboljšati sljedivosti i transparentnosti u lancu opskrbe sektora prehrambenim proizvodima akvakulture.

Organizacije proizvođača u trenutnoj Uredbi o ZOT-u imaju veću ulogu te je stoga važno da se priznaju organizacije koje već postoje u državama članicama i imaju slične uloge kao organizacije proizvođača. Pravilima o ZOT-u nastoji se olakšati upravljanje tržištem, posebno ribarima i uzgajivačima u akvakulturi te im svrha nije nametati strukturne promjene organizacija koje predstavljaju njih i lanac opskrbe samo kako bi se uklopile u zajedničku definiciju EU-a.

Izvjestiteljica stoga smatra da bi Komisija trebala uzeti u obzir nekoliko poziva Europskog parlamenta da se kriteriji za priznavanje organizacija proizvođača prilagode kako bi se bolje uzele u obzir sve različite organizacije u državama članicama čije zadaće u velikoj mjeri ulaze u ciljeve organizacije proizvođača. Primjeri takvih organizacija koje bi trebalo priznati bili bi *cofradias* i *Prud'homie de pêche*.

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o provedbi Uredbe o zajedničkoj organizaciji tržišta (ZOT) u ribarstvu i akvakulturi – Uredba (EU) 1379/2013 (2023/2049(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000¹ (Uredba o ZOT-u) te njezinu provedbu,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 349.,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 21. veljače 2023. naslovljeno „Provedba Uredbe (EU) br. 1379/2013 o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture” (COM(2023)0101),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija ‘od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” (COM(2020)0381),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. o strategiji „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2023. o stanju i budućnosti malog ribolova u EU-u³,
- uzimajući u obzir ishode pregovora o Uredbi o kontroli ribarstva,
- uzimajući u obzir izvješće Znanstvenog, tehničkog i gospodarskog odbora za ribarstvo (STECF) iz 2020. o kriterijima i pokazateljima za uključivanje aspekata održivosti morskih prehrambenih proizvoda u okviru zajedničke organizacije tržišta (STECF-20-05),
- uzimajući u obzir Posebno istraživanje Eurobarometra br. 515 o potrošačkim navikama u EU-u u pogledu proizvoda ribarstva i akvakulture iz 2021.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. svibnja 2022. naslovljenu „Stavljanje ljudi na prvo mjesto, osiguravanje uključivog i održivog rasta, oslobađanje potencijala najudaljenijih regija EU-a” (COM(2022)0198),
- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika, članak 1. stavak 1. točku (e) Odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za

¹ SL L 354, 28.12.2013., str. 1.

² SL C 184, 5.5.2022., str. 2.

³ SL C 214, 16.6.2023., str. 150.

sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,

- uzimajući u obzir izvješće Savjetodavnog vijeća za tržišta (MAC)⁴ a o izvješću Komisije naslovljenom „Provedba Uredbe (EU) br. 1379/2013 o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture” (COM(2023)0101),
 - uzimajući u obzir izvješće Savjetodavnog vijeća za tržišta (MAC)⁵ od 8. svibnja 2023. o poboljšanju zakonodavstva o označivanju biljnih imitacija proizvoda ribarstva i akvakulture,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A9-0406/2023),
- A. budući da je u svojoj rezoluciji o strategiji „od polja do stola” naglasio da su dobri mehanizmi sljedivosti, kojima se odgovara na potražnju potrošača pružanjem informacija o tome gdje, kada, kako i koja je riba ulovljena ili uzgojena, uključujući proizvode uvezene iz zemalja izvan EU-a, ključni za jamčenje sigurnosti hrane i transparentnosti za potrošače, borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (NNN) te postizanje ciljeva iz zelenog plana i ciljeva održivog razvoja;
- B. budući da nedavno izmijenjena Uredba o kontroli ribarstva sadrži znatna poboljšanja u pogledu pravila sljedivosti za sve proizvode ribarstva i akvakulture; budući da će se ta pravila provoditi postupno nakon prijelaznog razdoblja – dvije godine za svježe i zamrznute proizvode i pet godina za prerađene proizvode – te da će se tim pravilima potrošačima omogućiti da raspoložu točnim informacijama; budući da će bolje označivanje biti sredstvo za borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova te da će doprinijeti jamčenju poštenog tržišnog natjecanja;
- C. budući da više od tri četvrtine ispitanika u Posebnom istraživanju Eurobarometra br. 515 iz 2021. smatra da bi datum ulova ili proizvodnje trebalo navesti na oznaci za sve proizvode ribarstva i akvakulture;
- D. budući da je iz provedbe ZOT-a vidljiva slaba primjena povezana sa stvaranjem organizacija proizvođača ribljih proizvoda zbog složenog okvira za uspostavu i priznavanje u državama članicama te financijske i pravne nesigurnosti u pogledu financijske potpore i prihvatljivosti mjera; budući da bi trebalo ukloniti i prepreke za druge organizacije kao što su „Cofradías” i „Prud’homie de pêche”;
- E. budući da uvjeti aktivnosti u najudaljenijim regijama zahtijevaju jedinstvena i odgovarajuća rješenja kako bi se odgovorilo na izazove endogenog razvoja i prehrambene samodostatnosti;

Uvod

1. podsjeća da je zajednička organizacija tržišta (ZOT) sastavni dio zajedničke ribarstvene politike (ZRP), zajedno s mjerama očuvanja i financijskim mjerama te da je ključna za postizanje postavljenih ciljeva;

⁴ Savjetodavno vijeće za tržišta, [izvješće o funkcioniranju zajedničke organizacije tržišta \(ZOT\) iz 2022.](#), 30. ožujka 2022.

⁵ Savjetodavno vijeće za tržišta, [izvješće o poboljšanju zakonodavstva o označivanju biljnih imitacija proizvoda ribarstva i akvakulture](#), 8. svibnja 2023.,

2. ističe činjenicu da je revizija Uredbe o ZOT-u iz 2013. dovela do pomaka s određenih vrsta intervencija na pristup koji je više usmjeren na dugoročno tržište, s naglaskom na razvoju i inovacijama u tom sektoru, no da nisu na dovoljan način uzete u obzir iznimne situacije u regijama iz članka 349. UFEU-a;

Strukovne organizacije

3. smatra da su organizacije proizvođača i međusektorske organizacije okosnica sektora ribarstva i akvakulture jer pružaju potporu svakodnevnom upravljanju zajedničkom ribarstvenom politikom (ZRP) i omogućuju njezinu kolektivnu provedbu na razini proizvođača, jamče opskrbu zdravim bjelančevinama te čuvaju gospodarsku aktivnost i kulturnu baštinu obalnih područja;
4. mišljenja je da organizacije proizvođača i međusektorske organizacije imaju ključnu ulogu u postizanju ciljeva ZRP-a, zbog čega im je potrebna dodatna potpora i jačanje; napominje da je ključno nastaviti poticati promicanje, osnivanje i konsolidaciju organizacija proizvođača i međusektorskih organizacija diljem EU-a, uključujući bolju financijsku potporu (koja se razlikuje među državama članicama), posebno u državama članicama u kojima je primarna proizvodnja i dalje većim dijelom rascjepkana (akvakultura, sakupljači školjkaša, mali ribolov); smatra da je snažna prisutnost organizacija proizvođača i međusektorskih proizvođača ključna za poboljšanje blagostanja obalnih i otočnih zajednica, zaštitu morskog okoliša i jačanje položaja ribara i proizvođača u akvakulturi u lancu opskrbe, kao i za promicanje održivih aktivnosti ribarstva i akvakulture, posebno u najudaljenijim regijama;
5. pozdravlja činjenicu da je Komisija prepoznala da su planovi proizvodnje i trženja ključni za postizanje ciljeva utvrđenih ZOT-om u skladu s člankom 35. Uredbe o ZRP-u te da je snažna prisutnost funkcionalnih organizacija proizvođača odlučujući čimbenik; napominje, međutim, da je potrebno učiniti više kako bi se podržao svakodnevni rad organizacija proizvođača u provedbi planova proizvodnje i trženja te osigurao konkretan pristup financiranju svim organizacijama proizvođača; stoga poziva Komisiju da u tom pogledu ažurira dokumente sa smjernicama službi Komisije, kao i da poduzme mjere za olakšavanje boljeg pristupa tržištu za sve segmente flote;
6. zaključuje da organizacije proizvođača i međusektorske organizacije koje pravilno funkcioniraju općenito imaju uspješne mjere i djelovanja, ali primjećuje da još uvijek nedostaje organizacija proizvođača i međusektorskih organizacija koje su posebno namijenjene malim ribarima, sakupljačima školjkaša i uzgajivačima u akvakulturi, osobito u najudaljenijim regijama; napominje da financijske prepreke u nekim državama članicama stvaraju poteškoće, posebno za segment malog ribolova; napominje da su organizacije proizvođača u akvakulturi koje su trenutačno aktivne posebno uspješne u svojim promidžbenim i komunikacijskim aktivnostima;
7. pozdravlja činjenicu da je Komisija prepoznala da su financiranje i uspostava struktura za dijeljenje i organizaciju financijske potpore transnacionalnih strukovnih organizacija ključno pitanje; napominje da je to posebno važno za raznovrsni sektor malog obalnog ribolova, na koji otpada većina flote EU-a;
8. potiče države članice da pruže odgovarajuću administrativnu i financijsku potporu za osnivanje i rad novih organizacija proizvođača, posebno za mali obalni ribolov, s posebnim naglaskom na njihovoj društvenoj i kulturnoj važnosti, te da olakšaju uvjete

za njihovo priznavanje;

9. potiče države članice da poboljšaju dosljednost potpore koju nacionalna tijela pružaju organizacijama proizvođača i da u najvećoj mogućoj mjeri smanje postojeće nedostatke i razlike diljem EU-a, među ostalim u pogledu financiranja planova proizvodnje i trženja kako bi se osigurali jednaki uvjeti za organizacije proizvođača; poziva Komisiju da državama članicama i dalje pruža potporu u tom pogledu;
10. smatra da u državama članicama trenutačno postoje organizacije koje obavljaju zadaće i funkcije koje ulaze u područje nadležnosti organizacija proizvođača i međusektorskih organizacija, ali da se te organizacije u skladu s Uredbom o ZOT-u, kao što su ribarska udruženja „Prud’homie de pêche” i „Cofradías”, ne mogu smatrati organizacijama proizvođača; smatra da te organizacije imaju ključnu ulogu u upravljanju lokalnim resursima, dodjeli kvota i bavljenju pitanjima kao što je očuvanje ribljih stokova te promicanje i očuvanje tradicionalnih proizvoda, posebno u određenim obalnim zajednicama;
11. smatra da se organizacije trebaju priznati u skladu s Uredbom o ZOT-u kako bi im se dodijelila ista prava, uključujući financijsku potporu, te iste odgovornosti kao organizacijama proizvođača; poziva Komisiju da u tom pogledu poduzme mjere u koordinaciji s relevantnim državama članicama, uključujući, prema potrebi, razmatranjem odgovarajuće prilagodbe pravila ZOT-a te osiguravanjem da postoji odgovarajući sustav za provjeru djeluju li organizacije proizvođača u skladu s primjenjivim pravilima;
12. napominje da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 dovela do iznenadnog zatvaranja većine prodajnih mjesta za svježe prehrambene proizvode akvakulture, među ostalim u najudaljenijim regijama, zbog čega bi bilo prikladno vratiti mogućnost upotrebe mehanizama potpore za skladištenje i proširiti ih na organizacije proizvođača u akvakulturi i uzgoju dagnji;

Zajednički tržišni standardi

13. podsjeća da mnogi tržišni standardi iz Uredbe o ZOT-u iz 2013. potječu iz 1980-ih i 1990-ih; napominje da su, prema Komisijinoj evaluaciji, ti standardi općenito bili relevantni i učinkoviti te da su donijeli dodanu vrijednost;
14. ističe da su tijekom Komisijine evaluacije i povezanih savjetovanja utvrđene mogućnosti za pojednostavnjenje, racionalizaciju i modernizaciju standarda; napominje da je također utvrđeno da je praćenje koje nacionalna tijela provode radi jamčenja usklađenosti sa standardima na relativno niskoj razini, stoga je važnije nego ikad prije u svim državama članicama uskladiti zakonodavstvo o nadzoru i inspekcijama;
15. smatra da tržišni standardi za proizvode akvakulture koji se stavljaju na tržište EU-a, neovisno o njihovu podrijetlu, trebaju biti u skladu s usklađenim standardima okolišne i socijalne održivosti; poziva da se ti standardi uključe u trgovinske sporazume i mjere donesene u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom jer je važno osigurati da subjekti imaju jednake uvjete i da proizvođači u EU-u nisu u neopravdano nepovoljnijem položaju na tržištu; smatra da je u svrhu promicanja proizvoda akvakulture nužno iskoristiti potencijal certificiranja, posebno zaštićene oznake

izvornosti (ZOI), kao i njihove prednosti u pogledu okolišne održivosti;

16. ističe činjenicu da su u Komisijinoj evaluaciji utvrđeni nedostaci u postojećem okviru u pogledu njegove sposobnosti postizanja ciljeva Uredbe o ZOT-u;
17. poziva Komisiju da pojača napore u otkrivanju slučajeva nepoštovanja zakonodavstva i da zajamči jednake uvjete u svim državama članicama; konkretno predlaže da se uzmu u obzir dobre prakse u pogledu provedbe i poštovanja zakonodavstva o stavljanju na tržište i zaštiti ekosustava;
18. ističe da je ključno da se tržišni standardi za sve proizvode koji se stavljaju na tržište u EU-u usklade i ažuriraju u skladu sa zahtjevima i ciljevima ZRP-a kako bi se poboljšalo pošteno tržišno natjecanje i jasnoća među svim dionicima, što je ključno za stavljanje naglaska na integraciju socijalnih i okolišnih kriterija kako bi se osigurala globalna održivost; u tom pogledu napominje da se moraju uzimati u obzir posebne značajke tržišta u regijama iz članka 349. UFEU-a;

Informiranje potrošača

19. slaže se da, kako bi ZOT u potpunosti mogao postići svoje ciljeve, nadležna tijela moraju osigurati da potrošači kroz marketinške i edukacijske kampanje budu informirani o nutritivim, zdravstvenim i održivim koristima prehrane proizvodima ribarstva i akvakulture, o raznovrsnosti dostupnih vrsta i o važnosti razumijevanja informacija koje se nalaze na oznakama, uz istodobno izbjegavanje pogrešnog informiranja potrošača i jamčenje usklađenosti s prehrambenim sustavima u EU-u; smatra da kako bi potrošači mogli donositi informirane odluke, trebali bi dobivati jasne i sveobuhvatne informacije o proizvodima koji se prodaju na tržištu EU-a te bi te informacije trebale biti u skladu s istim pravilima, bez obzira na podrijetlo proizvoda i način proizvodnje;
20. ističe da je STECF predložio da se potrošači bolje informiraju u okviru ZOT-a uključivanjem detaljnijih informacija o području ulova, ribolovnom alatu i proizvodnim metodama; stoga poziva Komisiju da razmotri jačanje tržišnih standarda kako bi se na oznake uključilo više informacija kao što su sastojci, zemljopisno ribolovno područje i ribolovni alat, datum ulova, među ostalim bez stvaranja nepotrebnog administrativnog opterećenja za proizvođače i organizacije proizvođača; mišljenja je da se treba provesti periodičko preispitivanje kako bi se osigurala usklađenost i kako bi se procijenila djelotvornost tih usklađenih standarda jer će to pomoći u prepoznavanju područja u kojima su potrebna poboljšanja i osiguravanju relevantnosti i ažuriranosti standarda;
21. smatra da proizvođači trebaju moći jasno prepoznati podrijetlo proizvoda, s obzirom na to da europski potrošači sve više cijene te informacije te da ih one potiču da konzumiraju lokalnu hranu koja se proizvodi ili dobiva na njihovu području; naglašava potrebu za promjenom postojećeg sustava za identifikaciju proizvoda ribarstva u područjima FAO-a jer se u njemu njihovo podrijetlo ne navodi na jasan ili detaljan način te može doći do zabune;
22. poziva Komisiju i države članice da promiču i uspostave nove zaštićene oznake kvalitete s obzirom na njihove poznate i dokazane koristi za proizvode ribarstva i akvakulture EU-a te poziva na bolje stavljanje na tržište tih proizvoda; potiče Komisiju da olakša primjenu nadolazećih pravila koja će dovesti do znatnih koristi za te strukture

kvalitete, smanjujući vrijeme potrebno za obradu prijave u najvećoj mogućoj mjeri;

23. tvrdi da su sljedivost i povezane mjere transparentnosti potrebne kako bi se osigurala usklađenost s primjenjivim pravilima ZRP-a; smatra da se tim mjerama, ako su popraćene odgovarajućim sustavom označavanja, koji bi trebao biti obvezan za prerađene, svježe i konzervirane prehrambene proizvode akvakulture, može zajamčiti točnost, jasnoća, potpunost, pouzdanost i vjerodostojnost informacija koje se pružaju potrošačima; ističe činjenicu da je takav sustav označavanja ključan za borbu protiv prijevara povezanih s hranom, uključujući pogrešno označavanje i ribolov NNN; smatra da se sljedivost proizvoda mora poboljšati i zajamčiti u svim fazama lanca vrijednosti kako bi se ostvarile ne samo gospodarske i komercijalne koristi, već i doprinijelo naporima za zaštitu zdravlja; u tom pogledu pozdravlja uvođenje certifikata CATCH za uvezene proizvode u okviru nove Uredbe o kontroli ribarstva;
24. napominje da je Komisija u procesu savjetovanja zaprimila izvješća u kojima se navodi da u nekim državama članicama nisu ispunjeni obvezni zahtjevi u pogledu informiranja potrošača; napominje da se provedba diljem EU-a smatra neujednačenom i da je to posebno važno u nekim segmentima, kao što su ribarnice i veliki ugostiteljski objekti; podsjeća da se na oznakama mora pružiti točan opis proizvoda ribarstva i proizvoda koji ne potječu od ribarstva te izbjegavati prijave i obmanjujuće oglašavanje koje je štetno za potrošače i ribare, posebno kada je riječ o zamjenskim proizvodima, s obzirom na to da se u mnogim slučajevima upotrebljavaju slike na temelju kojih potrošači pomisle da su određeni proizvodi proizvodi ribarstva, iako to nije slučaj; zabrinut je zbog toga što se za neke proizvode na tržištu, kao što su proizvodi biljnog podrijetla, upotrebljavaju izrazi koji se upotrebljavaju isključivo za proizvode ribarstva, iako nije riječ o proizvodima ribarstva; smatra da bi Komisija trebala dodatno istražiti to pitanje na temelju zaprimljenih izvješća;
25. stoga smatra da bi trgovački naziv „riba” ili „riblje vrste” na unutarnjem tržištu trebao biti rezerviran za proizvode ribarstva ili akvakulture koji su životinjskog podrijetla; u tom pogledu poziva Komisiju da revidira postojeće zakonodavstvo o označavanju i predstavljanju biljnih proizvoda kojima se imitiraju proizvodi ribarstva i akvakulture kako bi se osiguralo da potrošači dobiju točne i detaljne informacije kojima se izbjegavaju nesporazumi i zadržavaju jednake mogućnosti na tržištu EU-a;

Pravila tržišnog natjecanja

26. podsjeća da organizacije proizvođača i međusektorske organizacije mogu biti izuzete od primjene pravila o tržišnom natjecanju kako bi ostvarile svoje ciljeve, pod određenim uvjetima, uključujući da njihove aktivnosti ne dovode do podjele tržišta, ne isključuju tržišno natjecanje i ne eliminiraju konkurenciju;
27. napominje da je to izuzeće ključno kako bi se omogućilo da se nekim praksama proizvođačkih organizacija i međusektorskih organizacija, kao što je kontrola količina koje njihovi članovi stavljaju na tržište, posebno u najudaljenijim regijama, stabiliziraju tržišta i cijene, poštuju zahtjevi u pogledu očuvanja i izbjegne rasipanje hrane; zaključuje da se, u skladu s trenutačnim kriterijima za organizacije proizvođača, to izuzeće možda neće moći primjenjivati na nepriznata kolektivna tijela proizvođača (npr. zadruge, „Cofradías”);
28. ističe da se oko 70 % morskih prehrambenih proizvoda koji se konzumiraju u EU-u

uvozi iz zemalja koje nisu članice EU-a, što dovodi do toga da EU za svoju potrošnju ovisi o tom uvozu; ističe da sektori ribarstva, akvakulture i s njima povezani sektori moraju biti profitabilni kako bi provodili ulaganja potrebna za poslovanje, dok je profitabilnost moguća samo ako su proizvodi konkurentni uvezenoj robi iz zemalja koje nisu članice EU-a; poziva Komisiju i Vijeće da zajamče da trgovinska politika EU-a omogućuje jednake uvjete za proizvode iz EU-a i uvezene proizvode te da promiču konzumaciju (okolišno, gospodarski i socijalno) održivih prehrambenih proizvoda akvakulture iz EU-a;

29. potiče Komisiju da pokrene dijalog s organizacijama proizvođača i drugim relevantnim dionicima o autonomnim carinskim kvotama

Podaci o tržištu i upravljanje krizama

30. podsjeća da Europski tržišni opservatorij za proizvode ribarstva i akvakulture (EUMOFA) subjektima u sektoru ribarstva pruža informacije o tržištu kako bi im pomogao da bolje razumiju tržišne trendove; napominje da su od travnja 2013. dostupne posebne internetske stranice i baza podataka koje su u potpunosti operativne od stupanja na snagu revidirane zajedničke organizacije tržišta, na korist istraživačkih tijela, dionika i šire javnosti jer se poboljšao pristup informacijama o tržištu i podacima;
31. podsjeća da alat EUMOFA pruža informacije o tržištu na temelju postojeće kombinirane nomenklature zajedničke carinske tarife EU-a; smatra da bi zajedničku carinsku tarifu trebalo ažurirati kako bi se uključile nove kategorije ribljih proizvoda kojima se u EU-u trguje u povećanim količinama te kako bi se ponudili intuitivniji i obuhvatniji digitalni alati; poziva Komisiju da istraži načine za daljnje poboljšanje istraživanja tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture, posebno poboljšanjem analize tržišta razlikovanjem različitih dijelova Europe s različitim navikama konzumacije ribljih vrsta;
32. napominje da se alat EUMOFA koristio za pokretanje kriznih mjera za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19;
33. poziva Komisiju da tijekom sljedeće revizije ZOT-a razmotri mogućnost uspostave krizne pričuve ili sustava, uključujući potporu za skladištenje, kao sredstva za zaštitu sektora od izvanrednih situacija koje bi mogle nastati u europskom sektoru ribarstva i akvakulture; podsjeća da se nedavno morala pružiti iznimna pomoć za rješavanje krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19; poziva Komisiju da utvrdi kriterije za upotrebu takve potpore i da zajamči da se ona može prilagoditi specifičnim poremećajima na tržištu, polazeći od modela pričuve za krize koji se već koristi za druge prehrambene sektore, te razmatrajući druge mjere koje bi mogle biti korisne za ublažavanje ozbiljnih poremećaja na tržištu;

Zaključci

34. pozdravlja napredak postignut u provedbi pravila o ZOT-u; ističe da je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se osiguralo da su potrošači prikladno informirani, kao i kako bi se poboljšalo označivanje, povećala transparentnost tržišta i unaprijedila sljedivost proizvoda ribarstva, školjkaša i akvakulture te kako bi se osigurale rodno uključive politike i politike za mlade; napominje da neke države članice imaju podržavne vlade nadležne za ribarstvo, školjkaše i akvakulturu te da bi Komisija i druge relevantne

institucije to trebale poštovati kako bi se unaprijedila provedba ZOT-a;

35. smatra da Komisija i države članice trebaju uložiti dodatne napore kako bi se postigla ujednačenija provedba Uredbe o ZOT-u u svim sektorima te da pritom trebaju u dostatnoj mjeri uzeti u obzir uvjete pod kojima djeluju tržišta u najudaljenijim regijama; smatra da bi ujednačenija provedba mogla pomoći u stjecanju povjerenja potrošača u prehrambene proizvode akvakulture koji se stavljaju na jedinstveno tržište te doprinijeti ciljevima endogenog razvoja i prehrambene samodostatnosti u najudaljenijim regijama;
36. naglašava važnost uključivanja svih dionika u cijelom lancu opskrbe; u tom pogledu ističe iznimno važan rad nadležnog savjetodavnog vijeća za tržište;
37. pozdravlja namjeru Komisije da predstavi prijedlog zakonodavnog okvira za održive prehrambene sustave u cilju povećanja transparentnosti i pružanja više informacija potrošačima; naglašava da bi se u Prijedlogu trebala prepoznati važnost zdravih i održivih proizvoda ribarstva i akvakulture, čime bi se povećala vrijednost sektora ribarstva; ističe potrebu da se u taj novi zakonodavni okvir uključi važnost konzumacije ribe u zdravoj prehrani; ističe da je nužno da se time ne stvara dodatno administrativno opterećenje i da se djeluje u skladu s uvjetom održivosti utvrđenim zakonodavstvom EU-a;
38. pozdravlja ishod pregovora o reviziji Uredbe o kontroli ribarstva, posebno pravila čiji je cilj jačanje odredaba o sljedivosti za sve proizvode ribarstva, školjkaša i akvakulture, uključujući proizvode uvezene iz zemalja koje nisu članice EU-a; smatra da će te informacije o sljedivosti biti vrlo važne za europske potrošače i na kontinentu i u prekomorskim područjima; poziva Komisiju da predloži daljnje mjere s istim zahtjevima za sve proizvode, bez obzira na to u kojoj su mjeri prerađeni, kategoriju hrane ili državu članicu u kojoj poduzeće ima sjedište, kako bi se osiguralo da su pružene informacije točnije, jasnije, potpunije i usklađenije u svim državama članicama i područjima nadležnima za ribarstvo i u svim kategorijama proizvoda te zajamčilo da dopru do krajnjih potrošača u jednostavnom i pristupačnom formatu;
39. smatra da bi se države članice trebale više koristiti alatom EUMOFA, posebno u područjima u kojima se on koristi u manjoj mjeri, jer bi se njime trebalo dodatno poboljšati prikupljene podatke i analizu tržišta različitih dijelova Europe s različitim potrošačkim navikama u pogledu konzumacije ribe te da bi trebale ponuditi intuitivnije i sveobuhvatnije digitalne alate u okviru tog instrumenta; mišljenja je da bi na taj način podaci u okviru alata EUMOFA mogli biti korisniji za analizu tržišta, među ostalim i po pojedinačnim regijama, posebno u slučaju drastičnih promjena, kao što je to bio slučaj tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19, u cilju aktiviranja kriznih alata i mogućnosti za stabilizaciju tržišta;
40. uvjeren je da je poboljšanje sljedivosti i transparentnosti u lancu opskrbe sektora prehrambenih proizvoda akvakulture ključno za borbu protiv ribolova NNN;
41. ponavlja svoj poziv svim državama članicama da kriterije za priznavanje organizacija proizvođača i međusektorskih organizacija prilagode kako bi se priznale sve različite organizacije u državama članicama koje obavljaju zadaće koje u velikoj mjeri ulaze u područje nadležnosti organizacija proizvođača; u tom pogledu naglasak stavlja na organizacije kao što su „Cofradías” i „Prud’homies de pêche”, kao i organizacije koje djeluju u najudaljenijim regijama;

42. poziva Komisiju da pokrene učinkovitije mjere za uklanjanje prepreka za organizacije proizvođača kako bi u potpunosti ispunile svoje zadaće prevladavanjem poteškoća s kojima se suočavaju organizacije proizvođača za mali obalni i otočni ribolov u pogledu različitog postupanja nacionalnih upravnih tijela, bilo da je riječ o priznavanju organizacija proizvođača, svakodnevnom financiranju, administrativnoj potpori ili prihvatljivosti mjera;
43. naglašava da je važno osigurati predanost svih dionika u cijelom lancu opskrbe u ribarstvu i akvakulturi te civilnom društvu kako bi se povećalo povjerenje i razumijevanje u primjeni odredbi ZOT-a, posebno održavanjem i jačanjem suradnje sa savjetodavnim vijećem za tržište (MAC);
- - ◦
44. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

**PRIOLOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA ZA MIŠLJENJE PRIMILA INFORMACIJE**

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku izvjestiteljica izjavljuje da je tijekom pripreme izvješća, prije njegova usvajanja u odboru, primila informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Europsko udruženje organizacija proizvođača ribljih proizvoda
Savjetodavno vijeće za tržište
Savjetodavno vijeće za ribolov na otvorenome moru
Union du Mareyage Français
Europska komisija

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestiteljice.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	29.11.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 19 -: 0 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Anja Haga, Niclas Herbst, Ladislav Ilčić, France Jamet, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, João Pimenta Lopes, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Marc Tarabella, Theodoros Zagorakis
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Gabriel Mato
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Erik Poulsen, Anne Sander

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

19	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
NI	Marc Tarabella
PPE	Maria da Graça Carvalho, Anja Haga, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Anne Sander, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Erik Poulsen
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić
Verts/ALE	Ana Miranda

0	-

5	0
ID	France Jamet
The Left	João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Caroline Roose

Korišteni znakovi

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani